

Az EIOPA figyelmezteti a biztosítókat és a bankokat, hogy kezeljék a hitelfedezeti biztosítás értékesítésének magas jutalékával és az összeférhetlenséggel kapcsolatos problémákat, ellenkező esetben felügyeleti intézkedésekre számíthatnak

Az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatónyugdíj-hatóság (EIOPA) figyelmezteti a (biztosításközvetítőként tevékenykedő) biztosítókat és bankokat¹, hogy a következők segítségével gondoskodjanak arról, hogy e termékek méltányos értéket kínáljanak a fogyasztóknak:

- ▶ tegyenek intézkedéseket a hitelfedezeti biztosítási (credit protection insurance, CPI) termékek² értékesítéséért a biztosítások előállítói által a biztosításközvetítők számára fizetett magas jutalékkal kapcsolatos problémák kezelése érdekében, valamint
- ▶ akadályozzák meg, hogy káros összeférhetlenségek merüljenek fel a bankbiztosítási üzleti modellek³ összefüggésében.

Ezt a figyelmeztetést az 1094/2010/EU rendelet⁴ 9. cikkének (3) bekezdése értelmében adtuk ki.

Az EIOPA megállapításai

Az EIOPA közelmúltban végzett, a bankbiztosításról szóló tematikus vizsgálata⁵ komoly aggodalmakat tárt fel különösen a magas jutalékokkal, valamint az előállítók, az értékesítők és a fogyasztók közötti összeférhetlenségekkel kapcsolatban, amelyek ahhoz vezetnek, hogy a termékek méltánytalan értéket és korlátozott választási lehetőségeket kínálnak a fogyasztóknak a bankbiztosítási üzleti modellek összefüggésében. A fő megállapítások a következőket mutatják:

- ▶ A fogyasztók által fizetett bruttó díjelőírás (gross written premium, GWP) jelentős része a bankok ellentételezését finanszírozza, miközben a kárigények fogyasztóknak történő kifizetései átlagosan a GWP 30%-a alatt vannak.
- ▶ Az EIOPA megállapította, hogy a 2018 és 2020 közötti időszakban a bankoknak fizetett jutalékok:
 - a GWP 30%-a és 70%-a közötti tartományba estek a jelzáloghitel CPI-kötvények több mint felénél;

¹ A figyelmeztetés az [Európai Parlament és a Tanács a biztosítási értékesítésről szóló \(EU\) 2016/97 irányelvének \(2016. január 20.\) \(IDD\) 2. cikke \(1\) bekezdésének 3. pontja értelmében biztosításközvetítőként nyilvántartásba vett bankoknak szól. **Megjegyzés: Következésképpen az e dokumentumban szereplő minden „bankokra” vonatkozó hivatkozást úgy kell értelmezni, hogy azok az IDD értelmében biztosításközvetítőként nyilvántartásba vett bankokra hivatkoznak.**](#)

² A figyelmeztetés a tematikus vizsgálat hatókörébe tartozó három CPI-termékre terjed ki: a jelzáloghitel CPI-re, a fogyasztói hitel CPI-re és a hitelkártya CPI-re.

³ A „bankbiztosítási üzleti modellek” kifejezés a CPI-termékeket előállító biztosító, valamint az adott CPI-termékek esetén a biztosító nevében értékesítési láncot szolgáltató bank közötti kapcsolat jellegére utal.

⁴ [Az Európai Parlament és a Tanács 1094/2010/EU rendelete \(2010. november 24.\) az európai felügyeleti hatóság \(EIOPA\) létrehozásáról.](#)

⁵ A tematikus vizsgálatban összesen 174 biztosító és 145 bank vett részt.

- a GWP 40%-a és 80%-a közötti tartományba estek a fogyasztói hitel CPI-kötvények több mint kétharmadánál; és
 - a GWP 40%-a és 90%-a közötti tartományba estek a hitelkártya CPI-kötvények többségénél.
- ▶ A legtöbb bank (74%) esetében nem volt érvényben költségelosztási modell a CPI-termékek értékesítésére vonatkozóan. Ilyen adatok hiányában a magas jutalékokat nem indokolhatja az e biztosításokat forgalmazó bankok által viselt költségek szintje, figyelembe véve, hogy a CPI-termékek általában nem személyre szabott biztosítások, ami a fogyasztóknak felszámított indokolatlan díjakat és méltánytalan árazási gyakorlatokat eredményez.
- ▶ Az ilyen magas jutalékok jelentős és káros összeférhetlenségekhez, valamint a profit maximalizálására irányuló helytelen üzleti gyakorlatok (pl. agresszív értékesítési technikák, megtévesztő értékesítés stb.) megvalósításához vezethetnek. A tematikus vizsgálat azt is megmutatta, hogy a stratégiai szövetségben részt vevő, vagy a bankok azonos pénzügyi holdingtársaságába tartozó biztosítók⁶, amelyek a biztosítók 63%-át teszik ki, magasabb jutalékokat fizetnek az ilyen bankoknak, mint amikor nem kizárólagos értékesítési megállapodások vannak érvényben. Ez azt jelzi, hogy a magas jutalékok az érvényben lévő bankbiztosítási üzleti modellek eredményei, ami erőteljes kormányzati intézkedéseket igényel (beleértve az ellenőrzési rendszereket is) az előállítók, a forgalmazók és a fogyasztók közötti összeférhetlenségek megfelelő mérséklése, valamint annak elkerülése érdekében, hogy ezek helytelen üzleti magatartáshoz és a fogyasztókat érő károkhoz vezessenek.
- ▶ Emellett a bankok 34%-a munkavállalói ösztönző programokat valósított meg a CPI-termékek értékesítésére vonatkozóan, amelyek – a magas jutalékokra tekintettel – további komoly aggályokat vetnek fel a biztosítási értékesítési irányelv 17. cikke (3) bekezdésének való megfelelés tekintetében⁷.
- ▶ A bankok többsége (83%) hiteltermékhez kötött CPI-terméket értékesít, ami azt jelenti, hogy a fogyasztók csak akkor vásárolhatják meg a CPI-terméket, ha a fő hitelterméket ugyanattól a banktól veszik. Ez a gyakorlat korlátozza a fogyasztókat abban, hogy szabadon válasszanak, és erősítheti a megtévesztő értékesítés és az agresszív értékesítési technikák kockázatait.

⁶ Pénzügyi holdingtársaság alatt vegyes pénzügyi holdingtársaságot értünk az Európai Parlament és a Tanács 2009/138/EK irányelve (2009. november 25.) a biztosítási és viszontbiztosítási üzleti tevékenység megkezdéséről és gyakorlásáról 212. cikke (1) bekezdésének h) pontja értelmében.

⁷ „A tagállamok biztosítják, hogy a biztosításértékesítők javadalmazása, illetve alkalmazottaik teljesítményének javadalmazása vagy értékelése ne olyan módon történjen, amely ellentétes azon kötelezettségükkel, hogy az ügyfeleik legjobb érdekében járjanak el. A biztosításértékesítő mindenképp nem alkalmazhat javadalmazás, értékesítési célok révén vagy más módon olyan intézkedéseket, amely arra ösztönözhetné őt magát vagy alkalmazottait, hogy egy bizonyos biztosítási terméket ajánljanak az ügyfélnek, amikor a biztosításértékesítő más, az ügyfél igényeinek jobban megfelelő biztosítási terméket is kínálhatna.”

- ▶ Emellett bizonyos CPI-termékek értékesítése egyszeri díjjal⁸ történik (a jelzáloghitel CPI-k 32%-a, a fogyasztói hitel CPI-k 51%-a, és a hitelkártya CPI-k 18%-a), ami további problémákat vet fel a CPI-biztosítás korai felmondásával, váltásával vagy megszüntetésével kapcsolatban. Bizonyos bankok lehetőséget kínálnak a díj kölcsönből történő fizetésére, ami további kamatköltséget és összeférhetlenségeket hoz létre a fogyasztók számára, tekintettel arra, hogy a bankok ösztönözhetők az ilyen lehetőségek kínálására annak érdekében, hogy díjából és kamatból származó jövedelmet generáljanak.

Az EIOPA úgy véli, hogy az ilyen gyakorlatok komoly aggályokat vetnek fel az IDD-ben megállapított alapvető szabályozási alapelveknek való megfeleléssel kapcsolatban, és rendkívül károsak lehetnek a fogyasztókra nézve.

Az EIOPA elvárásai

Az EIOPA elvárja a biztosítóktól és a bankoktól, hogy a fogyasztók érdekeit helyezték üzleti modelljük⁹ középpontjába, és tegyenek releváns intézkedéseket a fogyasztókat érő további károk megakadályozása érdekében.

Az EIOPA elvárja valamennyi biztosítótól és a (biztosításközvetítőként eljáró) banktól, hogy teljes mértékben megfeleljenek az IDD előírásainak, beleértve a termékfelügyeleti és irányítási követelményeket is. Ahol a fogyasztókat kár érte, ott valamennyi érintett biztosítónak és banknak¹⁰ helyreigazító intézkedéseket kell hoznia a fogyasztói eredmények javítása érdekében „a helyzet enyhítésére és a káros esemény további előfordulásának megelőzésére” a Bizottság termékfelügyeleti és -irányítási követelményekről szóló (EU) 2017/2358 felhatalmazáson alapuló rendelete 7. cikke (3) bekezdésével¹¹ összhangban (a továbbiakban: „a termékfelügyeleti és -irányítási követelményekről szóló felhatalmazáson alapuló rendelet”)¹².

Az EIOPA úgy véli, hogy intézkedések szükségesek a következő területeken:

⁸ Az egyszeri díjas kötvények úgy vannak kialakítva, hogy egy egyszeri, előre történő kifizetés fedezi a biztosítási kötvény teljes költségét a kötvény teljes időtartamára. A fogyasztóknak a teljes díjat egy összegben kell kifizetniük a szerződés kezdetén.

⁹ Emellett a biztosítóknak és a bankoknak különösen meg kell felelniük a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló 2005/29/EK irányelv előírásainak.

¹⁰ A mintában szereplő biztosítók többsége (64%) 2018. október 1-jén vagy azt követően állította elő, hozta forgalomba vagy módosította jelentősen CPI-termékét, ami azt jelenti, hogy ezek a termékek a termékfelügyeleti és -irányítási követelményekről szóló felhatalmazáson alapuló rendelet hatálya alá tartoznak.

¹¹ [Az \(EU\) 2017/2358 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet](#) 7. cikkének (3) bekezdése.

¹² A Bizottság (EU) 2017/2358 felhatalmazáson alapuló rendelete (2017. szeptember 21.) az (EU) 2016/97 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a biztosítókra és a biztosításértékesítőkre vonatkozó termékfelügyeleti és -irányítási követelmények tekintetében történő kiegészítéséről.

1. A CPI-termékek előállítása

- ▶ A CPI-termékek előállítóinak gondoskodniuk kell arról, hogy termékeik tervezése olyan módon történjen, hogy azok megfeleljenek az azonosított célpiac¹³ szükségleteinek, ami azt jelenti, hogy méltányos értéket kínálnak, és gondoskodnak a méltányosságról az árazási gyakorlatokban. Ehhez termékeik jóváhagyási folyamatát olyan módon kell tervezni, hogy az arányos legyen a releváns bankbiztosítási üzleti modellel, a CPI-termékkel és a célpiaccal kapcsolatos komplexitással és kockázatokkal. A biztosítóknak és bankoknak különösen a következő intézkedéseket kell megtenniük:
 - Értékelniük kell, hogy a bank a CPI-biztosítás tényleges társ-előállítója-e, és megfelel-e a termékfelügyeleti és -irányítási követelményeknek. Ez az értékelés különösen jelentős az olyan csoportos biztosítások esetén, ahol a bank a szerződő és a forgalmazó is, és valószínű, hogy emellett a tényleges társ-előállító is. Bizonyos esetekben a nemzeti rendelkezések, mint például a biztosítási szerződésekre vonatkozó törvények szintén relevánsak lehetnek.
 - Biztosítaniuk kell, hogy a termékfelügyeleti és -irányítási rendszer és az ellenőrzések megfelelőek legyenek ahhoz, hogy megakadályozzák a bank túlzott befolyását a terméktervezésben, kivéve, ha a bank társ-előállítóként hivatalosan ki van jelölve, valamint biztosítaniuk kell az összeférhetlenségek hatékony kezelését¹⁴.
- ▶ Az előállítóknak azt is biztosítaniuk kell, hogy a tesztelés értékelje, hogy a termék értéket nyújt-e a célpiac számára, beleértve az előállító és a forgalmazó, valamint a célpiac előnyei közötti egyensúly megteremtését is¹⁵. Ennek magában kell foglalnia továbbá annak értékelését is, hogy az összes költség arányos-e a gyártó és a forgalmazó által viselt kiadásokkal, valamint az előnyökkel, külön figyelmet fordítva a kínált fedezet átfogó jellegére és a célpiac számára kínált szolgáltatásokra – azaz ne legyenek indokolatlan költségek.
- ▶ Az előállítóknak használniuk kell a rendelkezésre álló adatokat (például a panaszokat, az elutasított kárigényeket és más adatokat) a releváns elemzés elvégzéséhez a megfelelő termékellenőrzés elvégzése érdekében, beleértve annak ellenőrzését is, hogy a termék kínál-e értéket a célpiac számára. Amennyiben nem, akkor megfelelő intézkedéseket kell tenniük a helyzet mérséklésére, például javítani kell a terméktervezést, csökkenteni kell a jutalékokat stb., és meg kell előzniük a káros esemény további előfordulását, beleértve az érintett bankok és ügyfelek tájékoztatását is¹⁶.

¹³ Az IDD 25. cikkének (1) bekezdése, valamint a termékfelügyeleti és -irányítási követelményekről szóló felhatalmazáson alapuló rendelet 5. cikkének (3) bekezdése és 6. cikke.

¹⁴ A termékfelügyeleti és -irányítási követelményekről szóló felhatalmazáson alapuló rendelet 4. cikke (3) bekezdésének b) pontja.

¹⁵ A termékfelügyeleti és -irányítási követelményekről szóló felhatalmazáson alapuló rendelet 4. és 6. cikke.

¹⁶ A termékfelügyeleti és -irányítási követelményekről szóló felhatalmazáson alapuló rendelet 7. cikke (3) bekezdése.

- ▶ Emellett az előállítóknak ellenőrizniük kell, hogy a biztosításközvetítőként eljáró bankok – beleértve azokat az eseteket is, amikor a bank ellenőrző funkciót lát el a partnerségen és/vagy pénzügyi holdingtársaságon belül – a termékjövővághyási folyamatuk célkitűzéseivel összhangban járnak-e el¹⁷, és hogy a bank szintjén érvényben lévő értékesítési programok, beleértve a munkavállalói ösztönző programokat is, nem károsak-e a fogyasztókra nézve.

2. A CPI forgalmazásának lebonyolítása

- ▶ A biztosítóktól és a bankoktól elvárjuk, hogy értékeljék és felülvizsgálják értékesítési és jutalékoszási szabályait annak biztosítása érdekében, hogy mindig tisztességesen, méltányosan és professzionálisan járjanak el, ügyfeleik legjobb érdekeinek megfelelően¹⁸. Értékelniük kell különösen azt, hogy a jutalékok mértékét indokolják-e a termékek költségei, valamint a célpiac számára kínált előnyök.
- ▶ Az EIOPA elvárja a biztosítóktól és a bankoktól, hogy kezeljék a CPI-termékek értékesítésére vonatkozó, indokolatlan és aránytalan jutalékokkal kapcsolatos problémákat.
- ▶ Tekintettel a bankbiztosítási modellekben lévő esetleges összeférhetlenségekre, az EIOPA elvárja, hogy a termékértékesítés figyelembe vegye a termékekkel kapcsolatos komplexitás és kockázatok szintjét, valamint a forgalmazó (bank) üzletének jellegét, léptékét és komplexitását¹⁹. Az EIOPA elvárja továbbá, hogy az előállítók biztosítsák – a CPI-termékekkel kapcsolatos értékesítési stratégiájuk részeként – azt, hogy azonosítsák a legmegfelelőbb értékesítési láncot, ahelyett, hogy a meglévő partnerségekre és/vagy az azonos pénzügyi holdingtársasághoz tartozó vállalatokra támaszkodnának, továbbá azt is, hogy azonosítsák az esetleges összeférhetlenségeket, és szükség szerint mérséklési intézkedéseket tegyenek.

A következő lépések

A továbbiakban a biztosítóknak és a bankoknak számíthatniuk kell arra, hogy az EIOPA és az illetékes hatóságok prioritásként fogják kezelni a CPI-piac ellenőrzését. Amennyiben a biztosítók és a bankok nem felelnek meg az IDD-ben és a termékfelügyeleti és -irányítási követelményekről szóló felhatalmazáson alapuló rendeletben megállapított követelményeknek, számítaniuk kell arra, hogy az illetékes hatóságok – az arányosság elvét figyelembe véve – gyakorolni fogják felügyeleti hatáskörüket, beleértve a helyszíni vizsgálatokat és az egyéb vizsgálati hatásköröket is. A jogsértések esetén – a jogsértés súlyosságától függően – a biztosítók és a bankok számítaniuk kell arra, hogy megfelelő szankciókat vetnek ki rájuk, és/vagy adminisztratív intézkedések történnek, például:

¹⁷ A termékfelügyeleti és -irányítási követelményekről szóló felhatalmazáson alapuló rendelet 8. cikkének (4) és (5) bekezdése.

¹⁸ Az IDD 17. cikke és 20. cikkének (1) bekezdése.

¹⁹ A termékfelügyeleti és -irányítási követelményekről szóló felhatalmazáson alapuló rendelet 10. cikkének (1) bekezdése.

EIOPA(2022)0037187

EIOPA – SZOKÁSOS FELHASZNÁLÁSRA

- ▶ Az IDD 33. cikke (2) bekezdésének b) pontjával összhangban a banknak fel kell hagynia az adott magatartással, és el kell állnia a magatartás megismétlésétől, beleértve az olyan termékek értékesítésének megszüntetését, amelyek esetén nem tudják elegendő és megfelelő termékteszteléssel bizonyítani, hogy a magas jutalékokat méltányos árazási folyamat indokolja – vagyis a termékek értékesítése nem felel meg a termékfelügyeleti és -irányítási követelményekről szóló felhatalmazáson alapuló rendelet 6. cikkének;
- ▶ Az IDD 33. cikke (2) bekezdésének c) pontjával összhangban a bank biztosításközvetítőként történő nyilvántartásba vételének visszavonása a nemzeti nyilvántartásból.

A biztosítóknak és a bankoknak továbbá számítaniuk kell arra is, hogy:

- ▶ Az EIOPA nyomon követi, hogy a biztosítók és a bankok hogyan valósítják meg a figyelmeztetésben foglaltakat, beleértve azt is, hogy milyen intézkedéseket tesznek az illetékes hatóságok a piacaikon a tematikus vizsgálat keretében azonosított problémák kezelése érdekében.
- ▶ Az illetékes hatóságok együttműködhetnek a versenyjogi, fogyasztóvédelmi és más releváns hatóságokkal a joghatóságukon belül, tekintettel a tematikus vizsgálatban kiemelt, tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokra és fogyasztóvédelmi problémákra.